

Toprak Etiği Nedir?

Toprak Etiği Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin (Land Ethic Center) adı, ünlü doğa korumacı, ekolog, eğitimci ve doğa yazarı Aldo Leopold'un dünyada her geçen gün daha fazla önem kazanan "Toprak Etiği" düşüncesinden esinlenmiştir.

Aldo Leopold yirminci yüzyılda evre etiği ve felsefesi alanlarında en etkili düşünürlerden biridir. Doğal alanların korunmasına ve doğadaki tüm türlerin koruma altına alınmasına yönelik önemli çalışmaları olmuştur. Her ne kadar kapsamlı çalışmalarını, yazdığı üç kitap ve yüzlerce makaleyle okurlarına ulaştırmışsa da, Leopold ülkesinde ve dünyada doğa koruma klasiği Bir Kum Yöresi Almanadı'nın (A Sand County Almanac) yazarı olarak ünlenmiştir. Almanak, Leopold'un doğa koruma tarihini derinden etkilemiş olan kırk yıllık kariyerinin en önemli ürünüdür. Burlington, Iowa'da dünyaya gelen Leopold, yaban hayatına ve yabanıl doğaya erken yaşlarda ilgi duymuştu. 1909 yılında Yale Ormancılık Okulu'ndan (Yale Forest School) master derecesi ile mezun olduktan sonra, Amerika Birleşik Devletleri Orman İdaresi (US Forest Service) bünyesinde henüz kurulan Arizona ve New Mexico milli ormanlarında kariyerine başlamıştır. Leopold, Amerika'nın güneybatısında bu kurum adına görev yaptığı on beş yıl boyunca, orman ve dağlık bölge ekolojisi, av hayvanlarının korunması, sulak alanlar yönetimi, yabanıl alanların savunması ve orman yönetiminde yaptığı yenilikçi çalışmalarla adını duyurmuştur.

Leopold 1924 yılında Madison, Wisconsin'de, Orman Ürünleri Laboratuvarı'nın (Forest Products Laboratory) müdür yardımcılığı görevine getirilmiştir. 1928'de bu görevden ayrılarak av hayvanı yönetimi alanında çalışmalarına başlamıştır (daha sonra bu, yaban hayatı yönetimi olarak genişlemiştir). Leopold, 1933 yılında bu alanda bir ilk olan Game Management (Av Hayvanı Yönetimi) başlıklı kitabı yayımlamıştır. Aynı yıl Wisconsin Üniversitesi'nde, bu yeni alanın ilk profesörü olarak göreve başlamış, bu görevde ömrünün sonuna kadar kalarak yaban hayatı ekolojisi ve yönetimi biliminin gelişmesinde büyük rol oynamıştır. Doğal kaynakların yönetimine ekolojik anlayışı entegre ettiği için Leopold'un çalışmaları, doğa korumada kapsamlı bir yaklaşımın felsefi ve kültürel temellerini güçlendirmiştir. Bozulmuş arazilerin onarımı üzerinde önemle duran Leopold'un, arazi yönetimi çalışmalarında en değerli mirası Wisconsin'de bulunan Coon Vadisi sulak alanları ve topraklarının geniş çaplı onarımına yaptığı katkıdır.

1930'lu yıllardan itibaren kaleme aldığı ve daha sonraları Bir Kum Yöresi Almanadı'nda bir araya topladığı edebi yazıları, Leopold'un doğa eğitimine ve doğa koruma kültürüne verdiği büyük önemi göstermektedir. Derin ve çok katmanlı yazılardan oluşan bu kitabın en sonunda yer alan "Toprak Etiği" başlıklı yazı, modern evre felsefesinde bir mihenk taşıdır. Günümüzde Leopold'un düşüncesi, ormancılık, yaban hayatı ekolojisi, toprak ve suların korunması, yabanıl doğanın korunması ve disiplinlerarası alanlar olan restorasyon ekolojisi, koruma biyolojisi, ekolojik ekonomi ve toplum kökenli koruma gibi alanlarda etkili olmaya devam etmektedir.